

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.1.38/02.0025

Název projektu: Modernizace výuky na ZŠ Slušovice, Fryšták, Kašava a Velehrad

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Z_052_Česká republika_Zemědělství

Autor: Mgr. Jitka Kořístková

Škola: Základní škola a Mateřská škola Kašava, okres Zlín, příspěvková organizace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:

- ☐ Digitální učební materiál je určen k seznámení žáků k tématu ZEMĚDĚLSTVÍ
- ☐ Materiál rozvíjí nově získané vědomosti a dovednosti
- ☐ Je určen pro předmět zeměpis a ročník 8.
- ☐ Tento materiál vznikl jako doplňující materiál k učebnici:
MILAN HOLEČEK A KOL. *Česká republika pro 8. a 9. ročník základní školy*. Praha: Fortuna, 2005. ISBN 80-7168--930-0

ZEMĚDĚLSTVÍ

- Česká republika je hospodářsky rozvinutý stát s **vyspělým zemědělstvím**
- přesto náš stát v současné době dováží nejen **exotické plodiny**, ale i levnější zemědělské produkty, které se produkují částečně i u nás – jsou to např. **brambory, ovoce, mléčné výrobky**
- z exotických plodin dovážíme zejména **subtropické ovoce, kakao a kávu**
- ČR vyváží hlavně **chmel** a **sladovnický ječmen**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

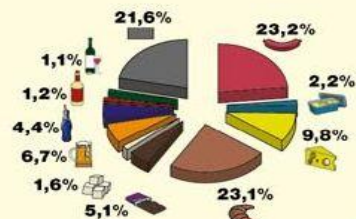
- oblasti s nadprůměrnou zemědělskou výrobou: **Středočeský kraj**
Jihomoravský kraj
Jihočeský kraj
Kraj Vysočina
- základní hospodářská funkce zemědělství spočívá v **zajištění výživy obyvatelstva**
- zemědělské produkty se spotřebovávají **přímo** nebo se částečně zpracovávají v různých oborech **potravinářského průmyslu**
- zemědělství také poskytuje **suroviny** dalším hospodářským odvětvím, např. **textilnímu, kožedělnému, chemickému** nebo **farmaceutickému** průmyslu

Mapa potravinářského průmyslu v České republice

nejvýznamnější střediska

POTRAVINÁŘSTVÍ

VÝROBA MASA A MASNÝCH VÝROBKŮ

- výroba masa a masných výrobků, umělých střev, konzervování masa, zpracování ryb a rybích výrobků

VÝROBA SUROVÝCH OLEJŮ A TUKŮ

- výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků, včetně margarínu a podobných jedlých tuků

ÚPRAVA A ZPRACOVÁNÍ MLÉKA

- provoz mlékáren, výroba másla a sýrů, mražených smetanových krémů a zmrzliny

VÝROBA PEKÁRENSKÝCH VÝROBKŮ

včetně cukrářských, kromě trvanlivých výrobků

VÝROBA KAKAA, ČOKOLÁDY, CUKROVINEK a trvanlivých pekárenských výrobků

VÝROBA PŘÍRODNÍHO CUKRU - cukrovary

VÝROBA PIVA - pivovary

VÝROBA NEALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ

- stáčení minerální a pitné vody do lahví a výroba nealkohol. nápojů

VÝROBA ALKOHOLICKÝCH NÁPOJŮ

- výroba destilovaných alkoholických nápojů a ostatních lihovin

VÝROBA HROZNOVÉHO VÍNA

VÝROBA OSTATNÍCH POTRAVIN

(zpracování ovoce, zeleniny a brambor, výroba mlýnských a škrobářských výrobků, hotových krmiv pro zvířata, těstovin a ostatních potravin a potravin. přípravků)

40 000

0 30 40 50 km
0 20 30 mil

EFEL
CART

Ružnovská 1/A, 821 02 Bratislava, SK
tel.: 02/434 289 04, fax: 02/433 300 78
e-mail: stefel@stefel-eurocart.sk

Odborná spolupráce: VČRR, Masarykova univerzita, Brno
RNDr. Václav Toušek, CSc., Mgr. Petr Tóneš

Data jsou použita ze statistik 2001-2003.

DUO HOSPODÁŘSKÁ MAPA ČR - PRŮMYSL
Ob. kód: 47 360-10

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

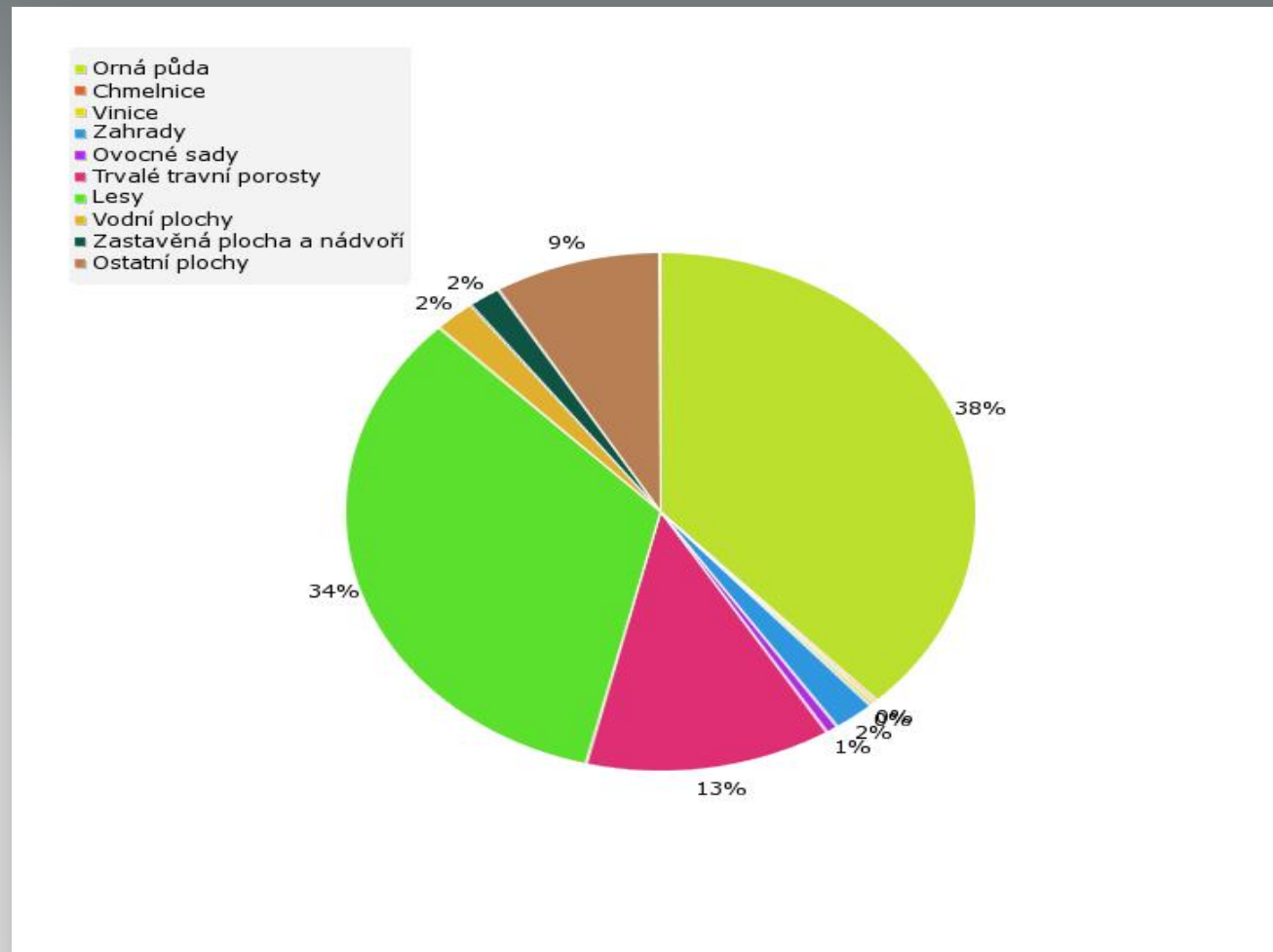
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- nemalá část rostlinné produkce je využívána jako **krmivo pro živočišnou výrobu**
- část zemědělských surovin a zbytky po průmyslovém zpracování se do zemědělské výroby vrací jako **přírodní hnojivo**
- dnes jsou používána efektivnější **průmyslově vyráběná hnojiva**, negativně však působí na životní prostředí
- zemědělský sektor obhospodařuje více než polovinu rozlohy ČR
- čeští zemědělci se **obtížně** prosazují v konkurenci dotovaném evropském zemědělství, proto jsou jejich problémy **nízké výkupní ceny masa, mléka, omezení pěstování řepy cukrovky** či **omezování rozšiřování ploch vinohradů**
- v posledních desetiletích **ubývá orné půdy**, naopak přibývá ploch **luk a pastvin**, ale také **lesů a rybníků** /společnost má větší zájem o ochranu životního prostředí/
- v současnosti **čtvrtinu** obhospodařují **jednotliví vlastníci**, další **čtvrtinu** obhospodařují **zemědělská výrobní družstva**, téměř **polovina** je využívána **obchodními společnostmi**
- pro naše zemědělství je nadále typická rozsáhlá pole osetá jednou kulturní plodinou, tzv. **monokultura**

Graf složení půd České republiky podle využití v zemědělství

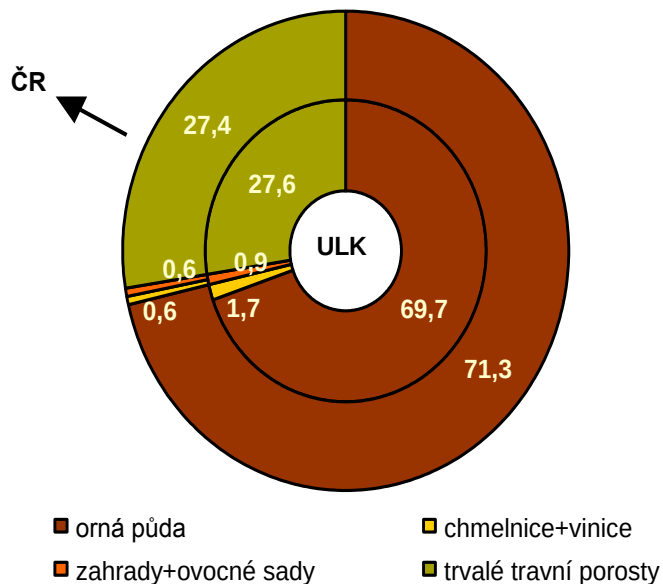
Rostlinná výroba

- největší plochu z vysetých kulturních plodin zaujímají **obilniny**
- převažuje **pšenice**, za ní následuje **ječmen**, v menší míře se pěstuje **kukuřice** a **žito**
- v posledních letech se zmenšily plochy určené pro **okopaniny**
- **řepa cukrovka** se pěstuje v příznivějších podmínkách, **brambory** v nenáročných horských oblastech
- výrazně vzrostly plochy olejnin, hlavně **řepka olejka**

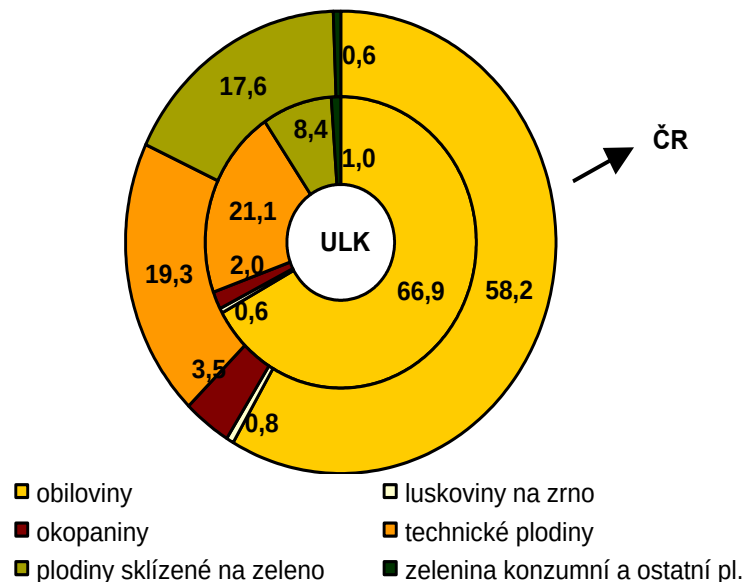

- k omezení plodin došlo u technických plodin, ke kterým patří **len** /Českomoravská a Dražanská vrchovina/ a **chmel** /Žatecko, Přerovsko, Roudnice nad Labem/
- **ovoce** a **zelenina** se pěstují Dyjsko-svrateckém úvalu a v Polabí
- pěstování **vinné révy** je soustředěno převážně na jižní Moravě /Velké Bílovice/, 95% plochy vinic v ČR

Struktura obhospodařované zemědělské půdy
v roce 2012

Struktura osevních ploch v roce 2012

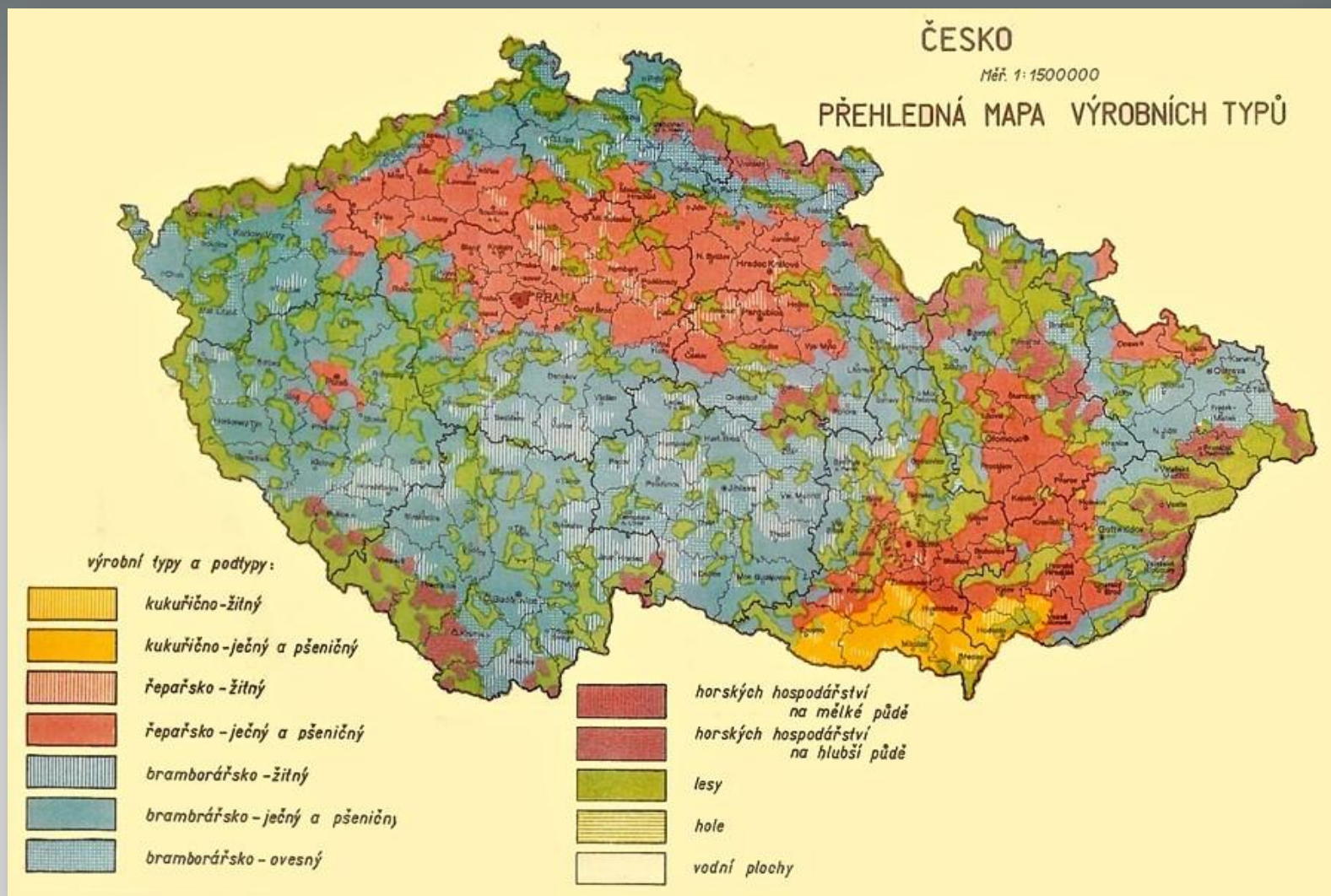
- **zelenina a rané brambory** se pěstují v moravských úvalech a při soutoku Labe a Ohři
- nejčastější druhy zeleniny: **cibule, hlávkové zelí a mrkev**
- pěstují se u nás i léčivé rostliny: **heřmánek pravý, máta peprná**
- koření: **kmín, fenykl**
- podle vlivu přírodních podmínek rozdělujeme území ČR na 4 oblasti

Zemědělské výrobní oblasti:

- kukuřičná** – oblast nížinné, velmi teplé jižní Moravy
- řepařská** – mírně zvlněné teplé oblasti do 350 m. n. m.
- bramborářská** – oblast vrchovin
- horská** – horské a podhorské chladné oblasti

Mapa zemědělských výrobních oblastí v České republice

Živočišná výroba

- **živočišná výroba** dnes představuje **polovinu** /47%/ celkové zemědělské výroby v ČR
- ve všech krajích je zastoupen **chov skotu** /šumavské, orlické podhůří, Českomoravská vrchovina/
- **chov skotu** převažuje v oblastech s dostatkem krmného obilí /stav se neustále snižuje/
- ve velkoobchodech drůbeže převažuje **hrabavá drůbež** – **kuřata, brojeři**
- v menší míře je zastoupena **vodní drůbež** - **kachny, husy**

Základní ukazatele živočišné výroby v České republice

	Rok	Zemědělské subjekty celkem	v tom subjekty						
			fyzických osob celkem	z toho zemědělští podnikatelé	právnických osob celkem	z toho			
						obchodní společnosti	z toho		družstva
							spol. s r.o.	a. s.	
Zemědělské subjekty	2010	22 864	19 781	15 329	3 083	2 432	1 751	649	527
	2000	26 539	23 714	19 746	2 825	1 948	1 310	602	740
Obhospodařovaná zemědělská půda (ha)	2010	3 483 500	1 013 303	950 893	2 470 197	1 706 264	802 631	891 479	733 798
	2000	3 604 400	923 775	842 044	2 680 625	1 578 841	783 686	779 696	1 059 447
Skot (ks)	2010	1 328 925	299 873	284 664	1 029 052	643 381	241 694	398 493	373 503
	2000	1 545 309	293 522	270 628	1 251 787	658 773	263 431	389 710	574 478
Prasata (ks)	2010	1 907 994	157 283	143 232	1 750 711	1 428 516	317 488	1 110 986	311 106
	2000	3 432 950	355 958	330 876	3 076 992	2 116 380	611 513	1 498 837	931 276
Drůbež (ks)	2010	25 322 881	2 024 537	1 753 334	23 298 344	21 748 113	9 746 539	12 001 533	1 509 109
	2000	30 321 070	4 815 570	4 191 842	25 505 500	21 762 693	8 081 112	13 681 581	3 609 453
Ovce (ks)	2010	184 032	153 315	127 855	30 717	26 027	21 848	3 390	3 570
	2000	65 890	50 799	42 365	15 091	11 851	9 587	2 046	3 094
Kozy (ks)	2010	16 900	14 258	10 643	2 642	2 286	2 116	169	125
	2000	8 093	7 298	6 052	795	328	317	5	367

Zdroje:

- Chmel. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 4.8.2010]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?>
- Sladovnický ječmen. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 5.6.2010]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=sladovnick%C3%BD+je%C4%>
- Potravinářství. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 17.8.2009]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=potravin%C3%A1%C5%99sk%C3%BD+pr%C5%>
- Potravinářství. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 7.8.2011]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=potravin%C3%A1%C5%99sk%C3%BD+pr%C5%>
- Masný průmysl. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 7.9.2010]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=potravin%C3%A1%C5%99sk%C3%BD+pr%C5%>
- Mlékárenský průmysl. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 15.5.2008]. Dostupné z: http://www.google.cz/search?q=potravin%C3%A1%C5%99sk%C3%BD+pr%C5%AFmysl&rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=
- Mapa potravinářského průmyslu. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 6.4.2009]. Dostupné z: http://www.google.cz/search?q=mapa+%C4%8Dr+potravin%C3%A1%C5%99sk%C3%A9ho+pr%C5%AFmyslu&rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=L2fmUd6aJ-
- Řepka olejná. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 18.4.2004]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=%C5%99epka+olejka+obr%C3%>
- Soubor:Phragmites East Boldon.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 21.1.2010]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Phragmites_East_Boldon.jpg
- Soubor:Monokultura.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2.2.2008]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Monokultura.jpg>
- Řepné pole. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 8.4.2008]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=%C5%>
- Mapa rostlinné výroby. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 25.8.2007]. Dostupné z: http://vitejtenazemi.cenia.cz/cenia/index.php?p=vyuzivani_pudy_v_zemedelstvi_a_zemedelska_produkce&site=puda
- Půdní fond. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 7.6.2006]. Dostupné z: http://www.vitejtenazemi.cz/cenia/index.php?p=pudni_fond_cr&site=puda

- Kukuřice. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 17.8.2011]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=kuku%C5%99>
- Cibule. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 8.4.2008]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?>
- Brambory. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 19.9.2009]. Dostupné z: http://www.google.cz/search?q=brambory&rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=q4LmUaO1NYmq_hQfPnoDgDw&ved=0CDcQsAQ&biw=1116&bih=674#facrc=&imgdii=&imgrc=cVZNw8Sec0iKQM
- Heřmánek římský. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 14.9.2005]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=he%C5%99m%C3%99>
- Živočišná výroba. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 7.9.2005]. Dostupné z: <http://www.google.cz/search?q=chov+skotu+obr%C3%99>
- Husí farma. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 9.8.2008]. Dostupné z: http://www.google.cz/search?q=chov+hus&rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=mJXmUeXwN4G_O7QbYp4DIAg&sqi=2&ved=0CDEQsAQ&biw=1116&bih=674#facrc=&imgdii=&imgrc=5DWe643BQXm3ZM
- Chov prasat. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 18.7.2008]. Dostupné z: http://www.google.cz/search?q=chov+prasat&rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=-JXmUYySBrCQ7Aaw-
- Chov drůbeže. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 21.11.2009]. Dostupné z: http://www.google.cz/search?q=chov+prasat&rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=-JXmUYySBrCQ7Aaw-YGYDQ&sqi=2&ved=0CCwQsAQ&biw=1116&bih=674#rlz=1R2RNRN_csCZ443&tbm=isch&sa=1&q=chov+dr%C5%AFbe%C5%BE&oq=chov+dr%C5%AFbe%C5%BE
- RNDr. D. Borecký, CSc. a kol. *Zeměpis pro 8. ročník*. Brno: Nová škola, 2009. ISBN 80-7289-102-2